dosar nr. 2-535/24

H O T Ă R Î R E
în numele legii

29 noiembrie 2024 or. Anenii Noi

Judecătoria Anenii Noi, sediul central
în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul – Andrei Mocanu,
grefier – Ecaterina Bardan,

a examinat în şedinţă publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Moroșanu Vasile împotriva lui Zelinski Octavian cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Argumentele participanţilor la proces:

La data de 11 iunie 2024, Moroşanu Vasile s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Zelinski Octavian cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenţie.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că, prin Decizai IP Anenii Noi din 09.08.2023, pîrîtul a fost recunoscut vinovat de săvîrşirea contravenţiei administrative prevăzute de art.70 alin.(1) Cod Contravenţional, după indicii calificativi: Calomnia, adică răspîndirea cu bună-ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană, întrucît la data de 07.11.2022, aproximativ orele 18:00, pe reţelele de socializare Facebook a publicat în scopul de a-l denigra pe reclamant, a-i păta reputaţia şi a-l înjosi ca persoană, o postare în care a indicat că, acesta ar avea şi folosi de o diplomă falsă de studii superioare.

Este de menţionat faptul că reclamantul este o persoană notorie, cu o reputaţie ireproşabilă, bine cunoscută în Republica Moldova şi peste hotarele acesteea, care din anul 2012 deţine titlul onorific de Artist al Poporului din Republica Moldova; este Cavaler al Ordinului „Gloria Muncii”; este „cetăţean de Onoare" a satului Gura-Bîcului, raionul Anenii Noi, a satului Vorniceni, raionul Străşeni, al comunei Erbiceni jud. Iaşi/ Romînia, al or. Dergaci-Harikov; este autor si fondator a diferitor festivaluri culturale naţionale si internaţionale; este Preşedinte al AO Consiliul Naţional al oamenilor de cultură din RM, Membru al Consiliului de Administrare al Uniunii Muzicienilor din RM, Membru al Consiliului Naţional Delfic din RM, Preşedinte al AO Tinerilor Talente „Perlele Moldovei”; este membru al juriului la diverse festivaluri naţionale şi internaţionale; este deţinător a numeroase diplome de merit, excelenţă, de onoare, a diferitor premii naţionale şi internaţionale.

Indică reclamantul că din postarea mentionată, este vizibil faptul că pîrîtul, care cunoaştea bine activitatea desfăşurată de reclamant în virtutea funcţiei publice pe care dînsul a deţinut-o (vicepresedinte a raionului Anenii Noi) l-a învinuit pe acesta ca ar avea diploma falsă, care i-a permis şi i-ar permite să deţină funcţii publice, a pus la îndoială capacităţile artistice ale acestuia, lucruri ce sînt absolut mincinoase şi care aduc atingere demnităţii şi imaginii ultimului.

Reclamantul solicită încasarea din contul lui Zelinski Octavian în beneficiul său a prejudiciului moral cauzat prin fapta contravenţională în mărime de 1 000 000 lei şi a cheltuielilor de judecată suportate.

În şedinţa de judecată, reprezentantul reclamantului Pruteanu Vasile şi reclamantul Moroşanu Vasile au susținut cererea și au solicitat admiterea ei integrală.

Pîrîtul Zelinski Octavian în ședința de judecată nu s-a prezentat.

Reprezentantul pîrîtului avocatul Zama Vitalie în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată în baza motivelor indicate în referinţa depusă.

Aprecierea instanţei:

Audiind opiniile participanţilor la proces prezenţi în şedinţa de judecată, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le per ansamblu la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a admite parţial cererea de chemare în judecată înaintată de către Moroşanu Vasile împotriva lui Zelinski Octavian cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenţie, reieşind din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.9 alin.(2) lit.f) din Codul Civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Potrivit art. 5 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În conformitate cu art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, iar conform art.130 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, ier toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

În conformitate cu art.118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept procedural ce urmează a fi aplicate.

În şedinţa de judecată s-a constatat cu certitudine că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 986550 şi a deciziei din 09 august 2023, Zelinski Octavian a fost recunoscut vinovat şi sancţionat de către agentul constatator al IP Anenii Noi Ceapaeva Svetlana în conformitate cu art.70 alin.(1) Cod Contravenţional, întrucît la

data de 07.11.2022, ora 18:22, în oraşul Anenii Noi, Zelinski Octavia a publicat pe reţeaua de socializare Facebook postarea publică precum că, Moroşanu Vasile dispune de o diplomă de studii superioare falsă (f.d.7).

Prin procesul-verbal cu privire la contravenţie sus nominalizat, pîrîtul a confirmat în mod personal prin semnătură că, recunoaşte săvîrşirea faptei contravenţionale imputate şi acceptă sancţiunea aplicată de către agentul constatator, din care motive instanţa de judecată conchide că, legalitatea actului în cauză nu a fost contestată, devenind definitiv şi executoriu.

Astfel, în baza înscrisului sus prezentat, se constată cu certitudine faptul că, pârâtul Zelinski Octavian prin săvîrşirea contravenţiei administrative prevăzute de art. 70 alin.(1) CCo, de care a fost recunoscut vinovat, a cauzat reclamantului Moroşanu Vasile inclusiv un prejudiciu moral, ce pînă la momentul actual nu a fost reparat de către pîrît.

La concluzia în cauză, instanţa de judecată reţine ca incidente prevederile art.1998 alin.(1) Cod Civil, care dispun că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Astfel, potrivit art.45 alin.(1) Cod Contravenţional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile, iar în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi al celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie.

Potrivit art. 2036 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

În conformitate cu art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

Deşi reclamantul Moroşanu Vasile a estimat prejudiciul moral adus prin acţiuni ilegale (fapta contravenţională de *calomnie, adică răspîndirea cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană*) din partea pîrîtului Zelinski Octavian în mărime de 1 000 000 lei, la aprecierea cuantumul prejudiciului moral, instanţa de judecată se va conduce de noţiunea reparării rezonabile, de circumstanţele cazului concret, de personalitatea părţilor, de durata menţinerii consecinţelor vătămării,

de circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul.

Totodată, la aprecierea cuantumului prejudiciului moral instanţa de judecată reţine şi jurispudenţa Curţii Europeană a Drepturilor Omului, care în cauza „Prodan versus Moldova din 18.05.2004" a reiterat că o hotărâre în care ea constată o violare impune statului pârât o obligaţie legală de a pune capăt violării şi a repara consecinţele acesteia, în aşa mod, încât să restabilească pe cât e posibil situaţia existentă înainte de violare *„cauza Former King of Greece and Others v. Greece"* (satisfacţie echitabilă), nr.25701/94, §72), în această cauză, reparaţia trebuie să aibă scopul de a repune reclamantul în situaţia în care el s-ar fi aflat dacă violarea nu ar fi avut loc.

De asemenea, instanța de judecată menționează că, în termenii Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, prejudiciul moral, se exprimă prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Avînd în vedere faptul că prejudiciul moral poate fi definit ca o totalitate de suferinţe fizice şi psihice (morale) ce le suportă persoana în urma acţiunilor ilicite săvîrşite de autorul prejudiciului cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate, rezultă că există un raport direct între natura valorilor lezate şi natura prejudiciului, fapt confirmat prin sancţionarea pîrîtului Zelinski Octavian pentru acţiunile de calomnie comise faţă de reclamant, ceea ce demonstrează că reclamantul a suferit disconfort şi incomodităţi, manifestate prin stări emoţionale negative şi stres legate de acţiunile ilegale ale pîrîtului Zelinski Octavian.

În acelaşi timp, instanţa menţionează că suma de 1 000 000,00 lei, pretinsă de reclamant cu titlu de prejudiciu moral este una vădit exagerată, ori analizând gravitatea cauzării suferinţelor psihice suportate de către reclamant, instanţa apreciază cuantumul revindecării reclamantului unul excesiv în comparaţie cu „importanţa vitală a drepturilor încălcate".

Cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, şi nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

În această ordine de idei, instanţa de judecată conchide că, pretenţiile reclamantului privind încasarea prejudiciului moral sunt întemeiate şi urmează a fi admise parţial, stabilind compensaţia pentru prejudiciul moral cauzat de pîrît în sumă de 50 000,00 lei, care ar fi una echitabilă suferinţelor psihice suportate de reclamantul Moroşanu Vasile care deține și titlul de Artist al Poporului din Republica Moldova și Cavaler al Ordinului „Gloria Muncii", iar în consecință constituie o satisfacere comensurabilă şi nu este excesivă pentru pârât, ce este ţinut să o plătească şi nici venit nejustificat pentru reclamant, reprezentând o satisfacție echitabilă după cum indică art.41 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale.

Totodată, argumentele reprezentantului pîrîtului cu privire la pretinsa tardivitate a acţiunii civile, au fost respinse de instanţa de judecată prin Încheierea motivată din 22.11.2024 (f.d.47).

Potrivit pct.1.1.4. din anexa nr. 2 a Legii taxei de stat nr 213/31.07.2023, se

scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată reclamanţii în acţiunile privind repararea prejudiciului material şi/sau moral cauzat prin infracţiune şi/sau contravenţie.

Conform art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Instanţa reţine că, relevante speţei sunt prevederile pct. 1.9. din anexa nr.1 a Legii taxei de stat nr 213/31.07.2023, care indică că, pentru cererile de chemare în judecată cu caracter nepatrimonial, cuantumul taxei de stat este de 250 lei, astfel, urmează a fi încasată de la Zelinski Octavian în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 250 lei de la care reclamantul a fost scutit legal pentru pretenţia nepatrimonială privind prejudiciul moral cauzat prin contravenţie.

Avînd în vederea admiterea parţială a pretenţiilor reclamantului Calmîc Victor, în conformitate cu *art. 96 CPC, instanţa judecătorească va obliga partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză, cheltuielile ei de asistenţă juridică în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.*

Reclamantul prin cererea de chemare în judecată a solicitat încasarea sumei de 7000,00 *lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, pretenţie care urmează a fi admisă parţial, reieşind din complexitatea cazului, volumul serviciilor prestate de către avocat, cît şi admiterea parţială a acţiunii, prin urmare, instanța de judecată consideră necesar încasarea din contul pîrîtului în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de asistenţă juridică reale, necesare şi rezonabile*, *în mărime de 6000,00 lei.*

Reieșind din cele menționate în coraport cu probele prezentate, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de Moroşanu Vasile împotriva lui Zelinski Octavian cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenţie şi a cheltuielilor de judecată suportate urmează a fi admisă parțial, cu încasarea de la Zelinski Octavian în beneficiul Moroşanu Vasile suma de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin contravenţie şi suma de 6000,00 le cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest acţiunea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. art. 94-96, 238-241 CPC, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se admite parțial acţiunea înaintată de Moroșanu Vasile împotriva lui Zelinski Octavian cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Zelinski Octavian în beneficiul lui Moroșanu Vasile suma de 50000,00 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție și suma de 6000,00 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în total suma de 56000,00 (cincizeci și șase mii) lei. În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiat.

Se încasează de la Zelinski Octavian în beneficiul statului suma de 250,00 lei, cu titlu de taxa de stat.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile, de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Anenii Noi.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **Andrei Mocanu**